

Carlos Gonzalvo publica *Restos nucleares*, una mirada arquitectònica al passat nuclear d'Espanya

El llibre del professor del grau d'Arquitectura de la Universitat de Girona (UdG) analitza les primeres centrals nuclears espanyoles, el seu llegat estètic i el procés actual de desmantellament, amb fotografies inèdites de Manolo Laguillo.

Girona, 12 de desembre de 2025. L'investigador del Grup de Recerca en Arquitectura i Territori i professor del grau d'Arquitectura de la Universitat de Girona (UdG) Carlos Gonzalvo ha publicat *Restos nucleares*, un estudi que revisa, des de l'arquitectura, el passat i el futur de les primeres centrals nuclears construïdes a Espanya als anys seixanta i setanta. L'obra revela el seu valor estètic i patrimonial i incorpora una sèrie fotogràfica de Manolo Laguillo, que documenta el lent procés de desaparició d'aquestes instal·lacions.

L'arquitectura de les primeres centrals nuclears espanyoles ha quedat tradicionalment eclipsada pel debat energètic i tecnològic que envolta aquest tipus d'infraestructures. A *Restos nucleares*, Carlos Gonzalvo recupera aquest capítol poc explorat de la història recent, situant-lo en el seu context cultural i posant en relleu la participació d'arquitectes de prestigi, com Antonio Bonet Castellana, responsable del disseny de Vandellòs I, a Tarragona. L'obra mostra com, rere la seva aparença hermètica, aquestes plantes incorporaven una dimensió formal i estètica que ha passat desapercibuda durant dècades.

El llibre analitza no només l'origen i construcció d'aquests equipaments, sinó també el seu final. Des de fa anys, les primeres centrals espanyoles —com més de 400 a escala mundial— estan immerses en llargs processos de clausura i desmantellament. Uns processos que poden prolongar-se durant quaranta anys i que, més enllà d'eliminar físicament aquestes estructures, comporten també la pèrdua d'un patrimoni industrial singular i d'un imaginari tecnològic emblemàtic del segle XX.

Per documentar aquesta transformació, Gonzalvo incorpora al llibre la sèrie *Centrales nucleares*, del reconegut fotògraf Manolo Laguillo, catedràtic de la Universitat de Barcelona i membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. Des del 2019, Laguillo ha retratat l'estat actual i canviant d'aquestes instal·lacions, mostrant el desmantellament no com un punt final, sinó com un espai d'oportunitat per repensar aquests llocs.

Amb una mirada pausada i transversal, el llibre proposa una nova narrativa per a unes architectures condemnades a l'oblit. Ho fa aprofitant la distància temporal d'una seixantena d'anys des de la seva construcció, revisitant els seus orígens, analitzant-ne l'impacte en el paisatge i explorant-ne el progressiu desmantellament. Així, l'autor reivindica la necessitat de conservar, almenys en la memòria col·lectiva, un patrimoni d'aquest diàleg entre text i imatge, *Restos nucleares* planteja un debat incipient: és possible imaginar nous usos per a les estructures d'una central nuclear? Quin valor cultural, social, ambiental o arquitectònic podria tenir la seva transformació en lloc de la desaparició completa? L'obra convida a considerar alternatives i a projectar futurs encara oberts per industrial i arquitectònic difícilment repetible.

Podeu accedir al llibre a través [d'aquest enllaç](#).